

Madeira

28 augustus - 7 september 2009

Madeira 28 augustus - 7 september 2009

Verslag: Valérie Goethals

Foto's: Régy Goemaere

ALGEMEEN

1. Deelnemers

Johan Debuck, Valérie Goethals, Régy Goemaere, Ivan Leroy, Roland en Kristien Vannieuwenhuyze

2. Vervoer

a. Vliegtuig

Heen en terugvlucht voor 312,40 € per persoon.

- Heenvlucht: vrijdag 28 augustus te Brussel om 17.10 u met aankomst in Funchal om 20.05 u, plaatselijke tijd. Rechtstreekse chartervlucht met Jet-Air .

- Terugvlucht: maandag 07 september te Funchal om 09.55 u met aankomst in Brussel om 14.30 u, plaatselijke tijd. Rechtstreekse chartervlucht met Thomas Cook.

b. Auto

Een minibus VW Transporter werd gehuurd bij Auto Europe voor 630 €. Er werd in totaal 1.125 km afgelegd.

c. Boottocht

Heen- en terugtocht naar Islas Desertas:

Er zijn verschillende kleine bootcompagnieën die vanuit Funchal naar de Islas Desertas varen. De meeste vogelaars nemen echter de boot 'Ventura do Mar' voor een dagtocht of een tweedaagse met een overnachting op het grootste eiland zodat men kan luisteren naar de aankomst van tal van zeevogels na zonsondergang, zoals het Madeirastormvogeltje, de Bulwers stormvogel en de Kuhls pijlstormvogel. De 'Ventura do Mar' vaart eenmaal per week naar de Islas Desertas om er te overnachten en dit op vaste data. Men kan dus het best vooraf een trip boeken bij een bezoek aan Madeira in de maanden juli of augustus.

Een overtocht met een overnachting ter plaatse kost 125 € per persoon, cash te betalen. Avondeten en ontbijt wordt voorzien. Lunch voor de eerste dag moet men zelf mee brengen. Dranken zijn op de boot te verkrijgen. Vertrek uit Funchal is om 10u30 en de volgende dag is men terug in Funchal om 13u30. Men moet dan zelf een slaapzak meenemen en eventueel zwemgerief en een handdoek, want er is mogelijkheid tot snorkelen. Snorkelgerief wordt ter plaatse voorzien. Veldgidsen zijn aan boord.

De bemanning is zeer vriendelijk en uitermate goed op de hoogte van alle plaatselijke zeefauna. Er is steeds een mariene bioloog mee.

Een super aanrader!!!

Meer info is te vinden bij Ventura do Mar!

Ventura do Mar

Marina do Funchal

GSM +351 963 390 796/8

Tel. +351 291 280 033

ventura@venturadomar.com

www.venturadomar.com

Inschepen op het zeilschip 'Ventura do Mar'.

3. Logement

Hotel 'Estalagem Pico da Urze'
Sítio do Ovil, Paul da Serra
9370-028 Calheta
Madeira, Portugal
Tel. +351 291 820 150
Fax +351 291 820 159
comercial@hotelpicodaurze.com
www.hotelpicodaurze.com

Paul da Serra is de enige, grote hoogvlakte midden op het eiland op circa 1500 m hoogte. Paul da Serra vormt het hart van het Nationaal Park van Madeira dat voor een groot deel uit Laurierbos bestaat.

Half pension voor 39 € per persoon.

Dit hotel heeft een uitstekende ligging en is een prima uitvalsbasis voor het verkennen van alle delen van Madeira. Op een kwartier tijd sta je aan de zee en op drie kwartier ben je in Funchal. Het is een prachtig hotel met ruime, propere kamers en badkamers. Het ontbijt is er divers en het avondeten is buitengewoon lekker en rijkelijk en wordt geserveerd in het 'Jungle restaurant'. Heel speciaal en uniek. Het hotelpersoneel is er uitermate hartelijk en efficiënt.

De eigenaar en manager van het hotel, Braz Sousa, ontvangt iedereen met open armen en zorgt er voor dat het verblijf op Madeira onvergetelijk wordt.

Een super tip is het typisch Madeirese aperitief, de poncha, op basis van citroen, sinaasappel, vuurwater van suikerriet en honing dat aan de bar wordt geserveerd. Ongelooflijk lekker en fris!

4. Cafés - Restaurants

Restaurante Riso 'Risottoria del mundo'

Rua de Santa Maria 274

9050-040 Funchal

Tel. +351 291 280 360

Mobile +351 91 381 60 60

reservas@riso-fx.com

www.riso-fx.com

Hier staan heel wat rijstgerechten op het menu op basis van rijstsoorten van over de ganse wereld. Het restaurant biedt een prachtig uitzicht over zee.

Restaurante Aquario

Seixal

Tel./Fax +351 291 854 396

rest.oaquario@netmadeira.com

Lekkere vissoep met zicht op zee.

Restaurante Nuns Valley

Curral das Freiras

Tel. +351 291 712 177

Hier kan men specialiteiten van de streek eten zoals kastanjesoep (relatief zoet) en 'bolo de mel' of honingcake. Als welkomstdrankje kan je er allerlei verschillende likeuren proeven.

Restaurante Casa de Palha

Achada Grande 9230

143 Sao Jorge

Tel. +351 291 76 382

www.restaurantecasadepalha.com

Plaatselijke specialiteiten staan hier op het menu. De typische vissoep geserveerd in een brood is een aanrader. Dit restaurant is een super tip!

4. Reis- en natuurinformatie

Kaartmateriaal

Wander-, Freizeit- und Strassenkarte Madeira. 1:50.000. Kompass. ISBN 3-85491-976-x.
Road & Leisure map Madeira. 1:40.000. Freytag & Berndt. ISBN 978-3-7079-0466-6.

Boeken, verslagen en websites

Baumann, H. & S. Künkele (1982) Orchideeëngids: de wilde orchideeën van Europa. Thieme.
Bos, F. & M. Wasscher (1997) Veldgids Libellen. KNNV Uitgeverij.
Boyra et al. (2008) Guia de campo. 365 especies atlanticus. Oceanografica. ISBN 978-8-4612-3473-8.
Lafranchis, T. (2004) Butterflies of Europe. Diatheo.
Martins, T.B. (2003) Madeira en Porto Santo. Dominicus. Gottmer-reisgids. ISBN 90-257-3582-7.
Mitchell-Jones et al. (1999) The atlas of European mammals, T & A D Poyser.
Mullarney, K. Svensson, L., Zetterström, D. & P.J. Grant (2000) ANWB Vogelgids van Europa, Tirion.
Onley, D. & P. Scofield 2007. Albatrosses, Petrels and Shearwaters of the World.
Helm Fieldguides. London.
Peterson, R.T., Mountfort, G. & P.A.D. Hollom (1996) Petersons vogelgids van alle Europese vogels, Tirion.
Press, R.J. & M. Short (1994) Flora of Madeira. The Natural History Museum, London.
Robb, M & K. Mullarney & The Sound Approach. 2008. Petrels night and day: a Sound Approach Guide. The Sound Approach.
Shirihai, H. & B. Jarrett. 2006. Whales, dolphins and seals. A field guide to the marine mammals of the world. A. & C. Black, London.
Tolman, T. & R. Lewington (1999) De nieuwe vlindergids van Europa en Noord-Afrika. Tirion.
Wakeham-Dawson, A., Salmon, M. & A.M. Franquinho Aguiar (2001) A field guide tot the butterflies of the Funchal Ecological Park and Madeiran Archipelago. Câmara Municipal do Funchal

www.accuweather.com

www.eurobirding.co.uk

www.fco.gov.uk/travel/countryadvice.asp

www.madeiracablecar.com

www.madeiralevadawalks.com

<http://madeira.seawatching.net/desertas.html>

<http://madeira.seawatching.net/sounds.html>

www.naturemeetings.com

<http://selvagens.seawatching.net/sounds.html>

www.venturadomar.com

www.visitportugal.com

5. Algemene informatie

Het Portugese eiland Madeira, Portugees voor hout, is het grootste eiland van een kleine, vulkanische archipel op 970 km ten zuidwesten van het Portugese vasteland en 560 km ten westen van Rabat aan de westkust van Marokko. Het eiland is ongeveer 736 km² groot, met een lengte van 57 km en een maximale breedte van 22 km, en heeft zijn hoogste top op 1862 m in Pico Ruivo ('purperen top'). In de archipel ligt een tweede, bewoond eiland, Porto Santo, 40 km ten noordoosten van Madeira en ongeveer 50 km² groot, 13 km lang en max. 6 km breed. Twee eilandgroepen – de Desertas en de Selvagens eilanden – hebben geen zoet water en zijn onbewoond.

Dwars over het eiland loopt een centrale bergketen die zicht uitstrekt van de Ponta do Tristao in het westen tot Ponta de Sao Lourenço in het oosten. De Encumeado pas ligt in het midden van deze bergketen. Hier bevinden zich de bronnen voor het water dat naar het waterarme zuiden wordt geleid door middel van de door de mens aangelegde kanaaltjes, de typisch Madeirese levadas.

In het zuiden is de temperatuur 3 tot 4°C hoger dan in het noorden.

Typisch voor Madeira zijn de steile kusten, hier en daar onderbroken door een inham waar een rivier in zee uitmondt en de diepe ravijnen die zich vanaf het centrale gebergte uitstrekken naar de kust.

Het weer op Madeira is in het algemeen warm en zonnig, maar in de bergen kan het bewolkt zijn met een kans op een lichte bui. De gemiddelde temperaturen eind augustus begin september bedragen rond de 25 °C overdag en 18 à 20 °C 's nachts. De regenverwachtingen in deze periode zijn minimaal (gemiddeld 2 dagen in augustus en 2 dagen in september). Naast kledij voor zonnig weer is het dus aangewezen om regenkledij en warme kledij mee te brengen voor in de bergen en tijdens de boottochten. Voorzie ook stevige wandelschoenen voor in de bergen. Zonnebril, zonnepet, zonnecrème ook niet vergeten.

De Desertas eilanden ('verlaten, onbewoonde eilanden') bestaan uit drie onbewoonde, droge, rotsige eilanden op ongeveer 35 km ten zuidoosten van Madeira. Ze beslaan samen een oppervlakte van 14 km² en het hoogste punt ligt op 442 m. Chao, wat 'plat' betekent in het Portugees, is het kleinste en meest noordelijke eiland. Deserta Grande is het grootste eiland met een lengte van 12 km. Ten zuiden van Deserta Grande ligt Bugio, Portugees voor aap, met een lengte van 7,5 km. Op dit eiland broedt de Gon-gon.

In 1990 werden de Desertas eilanden natuurreservaat samen met de omliggende zee tot 100 m diep en dit ten zuiden van het onderzoeksstation in Carga da Lapa en Faja Grande in het oosten. Het reservaat is verdeeld in twee beschermde zones waarbij de zuidelijke helft van Deserta Grande en Bugio strikt verboden zijn voor bezoekers, ook niet per boot binnen de 100 m. Op het noordelijke deel van het reservaat mogen boten wel dicht tot bij de kust komen, maar niemand is toegelaten boven de hoogwaterlijn.

Op deze eilanden zijn er slechts 15 soorten broedvogels, waaronder 8 zeevogelsoorten. De Gon-gon broedt enkel op het eiland Bugio met 150 à 200 broedparen. Zij broeden in holten. De overige broedende zeevogels worden hierna opgesomd met hun aantallen tussen haakjes: Kuhls pijlstormvogel (>1500), Kleine pijlstormvogel (>300), Bulwers stormvogel (>1500), Madeirastormvogeltje (>1000) en kleine aantallen van Geelpootmeeuw, Dougalls stern en Visdief. Landbroedende vogels zijn: Buizerd, Torenavalk, Rotsduif, Madeiragierzwaluw, Berthelots pieper, Kanarie en Kneu.

Een boottocht naar de Desertas eilanden zou een enige ervaring moeten zijn voor het zien van deze zeldzame zeevogels evenals zeezoogdieren waaronder de zeer zeldzame Monniksrob, Tuimelaar, Gewone dolfijn, Gevlekte dolfijn, Gewone griend of de Brydeswalvis.

Samen met de Azoren, de Canarische eilanden, de Kaapverdische eilanden en een stukje van de westkust van Afrika maakt Madeira deel uit van de geografische regio van Macronesië.

In tegenstelling tot de overige eilanden in de archipel is Madeira een weelderig, groen en nat eiland. De kleine helft van het eiland bevindt zich boven de 1000 m hoogte. Vaak vormen zich dichte misten boven het bergachtig terrein. Die zorgen er voor dat condens zich afzet op de vegetatie. Het water dat zo wordt gevormd verzamelt zich in stroompjes en wordt via natuurlijke waterlopen (ribeiras) of doorheen een netwerk van irrigatiekanalen (levadas) naar de zee geleid. Het klimaat is er zacht, de luchttemperatuur vrijwel constant doorheen het jaar en vorst treedt maar sporadisch op in de bergen, op grote hoogte.

Voor de komst van de Portugezen in de 15de eeuw waren er 4 belangrijke vegetatiezones op de zuidelijke helft van het eiland:

Type (1) tot 300 m (subtropische zone) had men droge graslanden met struiken en kleine bomen met als typische planten *Dracaena draco*, *Echium nervosum* en *Euphorbia piscatoria*.

Type (2) van 300 tot 700 m (gematigd warme zone) bestond de vegetatie uit droog, immer groen bos (droog Laurierbos) gekarakteriseerd door *Apollonias barbujana*.

Vegetatietype (1) en (2) zijn nu bijna volledig vervangen door terrasbouw, bosaanplantingen met *Acacia*, *Mimosa* en *Eucalyptus* en stadsontwikkeling. Op de laagste terrassen worden nu vooral suikerriet, bananen en groenten geteeld. De gematigde zone is het domein van de wijnstok.

Type (3) van 700 tot 1200 m bestaat uit vochtig, immer groen bos (vochtig Laurierbos) met als typische soorten *Persea indica*, *Ocotea foetens*, *Laurus azorica* en *Clethra arborea*.

Enkel op de berghellingen aan de noordelijke zijde van het eiland zijn er nog stukken met vochtig Laurierbos. Laurierbos is een relict van het subtropisch bos dat in het tertiair het grootste deel van Zuid-Europa en Noord-Afrika bedekte. Vandaag de dag is dit type vegetatie beperkt tot Macronesië, waar het oceanisch klimaat en de isolatie van de eilanden er voor gezorgd hebben dat dit vegetatietype kon overleven. Tegenwoordig worden er op Madeira inspanningen geleverd om het resterende Laurierbos te behouden en het te herintroduceren

Type (4) boven de 1200 m bestaat uit hooglandvegetatie met *Erica arborea*, *Vaccinium padifolium* en varens.

Toen Madeira werd ontdekt was het nog geheel met bos bedekt, vandaar de naam houteiland. De eerste kolonisten hebben grote gedeelten van deze bossen gekapt voor het hout of in brand gestoken voor landbouwdoeleinden. Nu is een derde van het eiland nog bebost, voornamelijk in het noorden. Enkele oorspronkelijke planten zijn bewaard gebleven zoals de grote boomvaren, de Jeneverbes en de Tamme kastanje. Maar dankzij de import van heel wat uitheemse plantensoorten uit Europa, Afrika en Latijns-Amerika maakt het eiland nog steeds een zeer groene indruk. Niet voor niets wordt Madeira het bloemeneiland genoemd. Madeira kent 1100 soorten bomen en planten, waarvan 120 inheemse. De wegen worden er omzoomd door aangeplante Hortensia's en de blauwe of witte *Agapanthus*.

Zoals dit het geval is bij meerdere, geïsoleerde eilanden kent Madeira ook weinig inheemse vogelsoorten, maar verscheidene zee- en landvogels zijn wel in hun verspreiding beperkt tot Madeira, zoals de endemische Freira, de Trocazduif en het Madeiragoudhaantje.

De bijzondere Freira werd eertijds als uitgestorven beschouwd totdat de soort in 1969 werd herontdekt. Vroeger werd de soort als een ondersoort van de Gon-gon beschouwd. Nu wordt de vogel als een aparte soort beschouwd. Naar schatting zijn er 80 broedparen met een totale populatie van slechts 400 individuen.

Andere, veel voorkomende vogelsoorten zijn Madeiragierzwaluw, Berthelots pieper, Grote gele kwikstaart, Kanarie en Madeiravink.

DAGBESCHRIJVINGEN

Vrijdag 28/08/2009 Santa Cruz → Funchal → Pico da Urze

Luchthaven van Santa Cruz van 19u55 tot 20u35

Vogels:
Kleine mantelmeeuw

Zaterdag 29/08/2009 Pico da Urze → Arco de Calheta → Funchal → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u30

Vogels:
Berthelots pieper (4), Grote gele kwikstaart (1)

Berthelots pieper.

Wandeling onderweg naar Arco de Calheta

Vogels:
Rode patrijs (1), Merel, Brilgrasmus, Kanarie, Zwartkop, Madeiravink, Roodborst, Torenavalk (1),
Buizerd (1), Geelpootmeeuw, Alpengierzwaluw (1), Putter

Dagvlinders:
Madeiraheivlinder (10), Kleine vuurvlinder subsp. *phlaeoides*, Oranje luzernevlinder

Planten:
Gewone reigersbek, *Satureja varia* subsp. *thymoides*, *Lotus pedunculatus*, Gaspeldoorn, Liggend
hertshooi, Gewone brunel, Polei, Bleeksporig bosviooltje, Wilde marjolein subsp. *virens*

Reptielen:
Madeirahagedis (2)

Op weg naar Arco de Calheta

Vogels:

Stadsduif, Madeiragierzwaluw

Planten:

Strelitzia

Funchal van 12u45 tot 16u30

Vogels:

Kanarie, Visdief, Geelpootmeeuw (30 juv. en adulte), Grote gele kwikstaart, Kleine zilverreiger (1), Regenwulp (24), Steenloper (6)

Vissen:

Harder, Goudharder, Bruine koffervis, Blauwvin monniksvij

Dagvlinders:

Oranje luzernevlinder

Planten:

Phoenix canariensis

Op weg naar Monte met de kabelbaan van 16u tot 18u40

Vogels:

Zwartkop (1 koppel met nest), Madeirahgoudhaan (5), Merel, Putter, Madeiragierzwaluw

Dagvlinders:

Grote monarchvlinder

Op weg naar Funchal met slede en te voet

Aan de voet van de kerk 'Nossa Senhora do Monte', op de Caminho das Barbosas, ligt het vertrekpunt van de welbekende tocht met de mandenslee ('carros de cestos') die bestuurd wordt door twee mannen, carreiros. Die mannen zijn steeds in het wit gekleed en dragen een Madeirese strohoed en laarzen voorzien van een dikke zool gemaakt van de buitenband van een autoband. Zij lopen achter de mand en sturen die bij waar nodig. De afdaling is redelijk steil en super spannend! De rit gaat tot Livramento. Van daar is het nog 3km tot in Funchal.

Vogels:

Kanarie, Merel

Dagvlinders:

Monarchvlinder

Planten:

Muurleeuwenbek, Klein glaskruid, Dagbloem, Klein knopkruid, *Hedera maderensis*

Zondag 30/08/2009 Pico da Urze → Arco de Calheta → Funchal → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u30

Vogels:

Berthelots pieper (2), Madeiragierzwaluw, Geelpootmeeuw (15)

Dagvlinders:

Madeiraheivlinder, Oranje luzernevlinder

Wandeling ter hoogte van de Pico da Selada op weg naar Fanal

Vogels:

Madeiragierzwaluw, Berthelots pieper, Kneu, Kanarie, Kwartel (2), Brilgrasmus

Mannetje Kanarie

Zoogdieren:

Konijn

Dagvlinders:

Madeiraheivlinder, Oranje luzernevlinder

Planten:

Brem, Borstelkrans, Gekroesde melkdistel

Eindje op weg naar de Pico da Faja da Lenha

Reptielen:

Madeiramuurhagedis

Planten:

Boomheide

Wandeling ter hoogte van Lajeada (doodlopende straat) en de Levada do Paul

Prachtige levada-wandeling dat deels langs een riviertje loopt in een valleitje. De levada is omzoomd met prachtige, bloeiende planten en is zeer vlinderrijk.

Vogels:

Buizerd (5), Brilgrasmus, Zwartkop, Madeiragoudhaan, Grote gele kwikstaart (2)

Amfibieën:

Iberische meerkikker

Dagvlinders:

Tijgerblauwtje (2), Madeiraheivlinder, Oranje luzernevlinder, Kleine parelmoervlinder, Kleine vuurvlinder, Madeira bont zandoogje, Monarchvlinder

Planten:

Dubbelloof, Klein trilgras, Smalle weegbree, *Vaccinium pladifolium*, Gewoon vingerhoedskruid, *Pericallis aurita*, *Myosotis secundi*, *Argyranthemum pinatifidum*, *Hypericum grandifolium*, *Aeonium glandulosum*

Wandeling ter hoogte van Ruivo do Paul tussen Posto Florestal Estanginhos en Casa do Caramujo

Deze wandeling is echt de moeite waard. Vooral wanneer er wolken hangen in de lagere regio's van Madeira is dit heel spectaculair. Je loopt er dan als het ware boven de wolken! De bergwanden staan vol mossen, korstmossen en tal van speciale plantjes.

Vogels:

Berthelots pieper, Brilgrasmus

Planten:

Tolpis macrorhiza, Halsbloem, *Sibthorpia peregrina*

Op weg naar Rocha Negra en terug

Vogels:

Torenavalk, Madeiragierzwaluw

Zoogdieren:

Bruine rat

Planten:

Agapanthus, *Vicia sativa* subsp. *nigra*, Witte klaver

Maandag 31/08/2009 Pico da Urze → Lugar de Baixo → Funchal → Ribeiro Frio → Pica de Nogueira → Faial → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u30

Vogels:
Madeiragierzwaluw

Dagvlinders:
Madeirheivlinder

Stop op weg naar Poiso van 12 tot 13u op 1271 m

Vogels:
Madeiravink, Madeiragoudhaan, Putter, Kanarie, Madeiragierzwaluw, Berthelots pieper

Dagvlinders:
Klein koolwitje, Kleine parelmoervlinder, Monarchvlinder, Oranje luzernevlinder, Madeiraheivlinder, Bont zandoogje (3), Tijgerbauwtje, Madeira kleine vuurvlinder, Madeira bont zandoogje, Distelvlinder (3), Klein koolwitje

Planten:
Zwarte nachtschade

Op weg naar Ribeiro Frio

Vanaf Poiso daalt de weg af naar Ribeiro Frio op 860 meter hoogte. Desondanks de grote hoogte en weinig lichtinval is deze vallei zeer groen en rijk aan bloemen.

Vogels:
Trocazduif (3), Madeiragierzwaluw, Madeiravink

Dagvlinders:
Bont zandoogje, Madeiracleopatra

Planten:
Sonchus fruticosus, *Laurus azorica*, *Geranium palmatum*

Heen en terug naar de Pico de Nogueira van 15 tot 17u10

Heel mooie en groene vallei waar nog heel wat Laurierbos te vinden is. In deze vallei maak je het meeste kans om de zeer schuwe Trocazduif te zien.

Vogels:
Merel, Trocazduif (8), Madeiravink, Madeiragoudhaan, Roodborst, Zwartkop, Grote gele kwikstaart (3)

Dagvlinders:
Madeira bont zandoogje, Tijgerblauwtje, Bont zandoogje,

Planten:
IJzerhard, *Passiflora mollissima*, *Cedronella canariensis*, *Rumex maderensis*, *Clinopodium ascendens*, Bezemdophei, *Erica scoparia* subsp. *maderincola*, *Echium candicans*, Reuzenpaardenstaart, *Clethra arborea*

Pico da Urze om 18u45

Vogels:
Berthelots pieper (2)

Dinsdag 01/09/2009 Pico da Urze → Funchal → Deserta Grande

Pico da Urze tot 8u30

Vogels:

Berthelots pieper, Merel, Grote gele kwikstaart

Vlinders:

Madeiraheivlinder

Op weg naar Funchal

Vogels:

Madeiravink

Funchal tot 10u30

Vogels:

Kleine zilverreiger (1), Bonte strandloper (1), Steenloper

Boottocht naar Deserta Grande en omgeving

Ongetwijfeld het hoogtepunt van onze reis en dus een dikke aanrader! Tijdens deze trip ontdekte Johan een rare Jan-van-gent die door onze medereiziger Max Berlijn uit Nederland vakkundig werd gedetermineerd als een Bruine gent. Een spectaculaire eerste waarneming voor Madeira!

Vogels:

Kuhls pijlstormvogel (55), Blauwe reiger (1), Gon-gon (13), Bruine gent (1), Bulwers stormvogel (4), Kleine jager (1)

Eerste waarneming van een Bruine gent voor Madeira!

Zoogdieren:

Brydes walvis

Deserta Grande

Het horen en zien binnenkomen van de stormvogels en pijlstormvogels bij valavond is een onvergetelijke ervaring. Ze suizen soms vlak langs je hoofd voorbij om naar hun nesthol terug te keren.

Vogels:

Kanarie, Berthelots pieper, Madeirakerkuil (auditief), Madeirastormvogel (auditief), Bulwers stormvogel, Kuhls pijlstormvogel

Reptielen:

Madeira muurhagedis

Vissen:

Grijze trekkervis, Witte zeebrasem, Rode zeebrasem, Vliegende vis, Blauwbaars, Geep

Schaaldieren:

Grapsus adscensionis

Planten:

Zeevenkel, Klavervreter, *Musschia aurea*, *Sinapidendron sempervivifolium*

Woensdag 02/09/2009 Deserta Grande → Funchal → Pico da Urze

Deserta Grande tot 8u30

Vogels:

Berthelots pieper, Kuhls pijlstormvogel, Kanarie, Madeirastormvogel

Boottocht naar Funchal

Vogels:

Kuhls pijlstormvogel (1000), Visdief (1), Grote pijlstormvogel (42), Noordse pijlstormvogel (3), Bulwers stormvogel (25), Kleinste jager (1), Stern spec. (3), Gon-gon (1)

Zoogdieren:

Brydes walvis (3)

Brydes walvis

Reptielen:
Dikkopschildpad

Vissen:
Vliegende vis (2)

Funchal van 13 tot 15u45

Vogels:
Geelpootmeeuw, Visdief (7), Steenloper, Dougalls stern (1), Kleine zilverreiger (1), Torenavalk, Stadsduif

Op weg naar Pico da Urze

Vogels:
Madeiravink, Stadsduif

Planten:
Rode spoorbloem

Donderdag 03/09/2009 Pico da Urze → Lugar de Baixo → Caniçal → Ponta de Sao Laurencço → Ribeiro Frio → Balcoes → Pico de Areeiro → Funchal → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u

Vogels:
Merel, Berthelots pieper, Grote gele kwikstaart, Madeiragierzwaluw, Kanarie, Stadsduif

Op weg naar Arco de Calheta

Vogels:
Madeiravink, Stadsduif

Onderweg naar Lugar de Baixo

Vogels:
Visdief, Steenloper, Madeiragierzwaluw

Plasje in Lugar de Baixo van 9u45 tot 10u

Dit zoetwaterplasje vlak aan de zee en aan één zijde omzoomd door een brede rietkraag is de plaats om nog enkele watervogels te zien en is een gekende plek voor het waarnemen van het Sint-Helenafazantje.

Vogels:
Grote gele kwikstaart, Meerkoet, Waterhoen, Steenloper, Madeiragierzwaluw, Kuhls pijlstormvogel, Buizerd, Wintertaling, Bontbekplevier (2), Wilde eend (1 vrouwtje), Sint-Helenafazantje (1)

Dagvlinders:
Monarchvlinder

Canical van 10u45 tot 12u (stop 007)

Vogels:

Torenvalk (2), Putter, Kanarie, Buizerd, Grote gele kwikstaart, Spaanse mus (15), Sint-Helenafazantje (4), Merel, Berthelots pieper

Dagvlinders:

Monarchvlinder, Klein koolwitje

Planten:

Aptenia cordifolia, Papegaaikruid, Doornappel, *Oxalis debilis*

Haventje van Canical

Vogels:

Visdief, Kleine mantelmeeuw (1), Geelpootmeeuw

Ponta de Sao Lourenço tot 13u45

Ponta de Sao Lourenço is de landtong in het uiterste oosten van Madeira en bestaat uit grote formaties basaltrotsen die uit zee oprijzen. Hier komt weinig begroeiing voor wat het landschap hier doet afsteken van de rest van Madeira.

Vogels:

Berthelots pieper (8), Kanarie, Torenvalk, Rotsmus (50)

Rotsmussen op een distel.

Dagvlinders:

Monarchvlinder

Planten:

Hazenstaart, Tomaat, Hazenpootweegbree

Op weg naar Faial

Dagvlinders:
Klein koolwitje

Onderweg naar Ribeiro Frio

Vogels:
Madeiragierzwaluw, Kanarie

Dagvlinders:
Madeira bont zandoogje, Klein koolwitje, Bont zandoogje, Oranje luzernevlinder, Atalanta (2)

Planten:
Hedychium glandularum

Wandeling naar panoramapunt van Balcoes en terug tot 16u45

Een voetpad leidt omhoog naar een mooi panoramapunt, Balcoes genaamd. Het pad loopt deels langs een levada. Vanaf hier heb je een adembenemend zicht op de vallei van Nogueira. Ook van hier uit kan je de Trocazduif spotten.

Vogels:
Merel, Madeiravink, Trocazduif, Zwartkop, Madeiragoudhaan

Dagvlinders:
Klein koolwitje, Madeira bont zandoogje

Planten:
Oxalis pes-caprae, *Laurus azorica*, *Duchesnea indica*

Pico de Arieiro van 17u45 tot 17u30

De Pico de Arieiro is met zijn 1810 m één van de hoogste toppen van Madeira. Achter de 'pousada', een modern vormgegeven hotel loopt een pad naar een uitzichtpunt. Het uitzicht over het omringende berglandschap moet overweldigend zijn. Jammer genoeg zaten de bergen in ons geval volkomen in de wolken... Als er geen wolken zijn kan je zowel de zee aan de noordkust en de -zuidkust zien. Dit is ook de enige plek op de wereld waar de Freira broedt. Na zonsondergang kan je zijn nesthol zien binnenvliegen. Die plek kan alleen met een gids worden bezocht. Meer informatie over gidsbeurten kan je ook bekomen via www.venturadomar.com.

Vogels:
Torenvalk, Rode patrijs (5)

Dagvlinders:
Madeiraheivlinder

Planten:
Armeria maderensis, *Petrorhagia nanteuilii*, *Odontites holliana*, *Erica maderensis*

Op weg naar Funchal

Vogels:
Kanarie

Vrijdag 04/09/2009 Pico da Urze → Serra de Agua → Boca da Encumeada → Rosario → Sao Vicente → Seixal → Ribeira Funda → Ilheus da Ribeira da Janela → Porto Moniz → Santa Madalena → Prazeres → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u

Vogels:
Grote gele kwikstaart, Berthelots pieper

Op weg naar Ribeira Brava

Vogels:
Visdief, Grote gele kwikstaart

Dagvlinders:
Monarchvlinder

Onderweg naar Boca de Encumeada via Serra de Agua
De weg slingert hier doorheen de bergen met grillige toppen en riviertjes in de dalen.

Vogels:
Zwartkop, Roodborst

Dagvlinders:
Madeiraheivlinder, Monarchvlinder

Planten:
Salvia leucantha, *Amaryllis belladonna*

Op weg naar Rosario

Vogels:
Merel (4), Madeiravink, Madeiragoudhaan, Madeiragierzwaluw

Dagvlinders:
Monarchvlinder, Madeiracleopatra, Madeira bont zandoogje, Atalanta spec., Klein koolwitje

Planten:
Clethra arborea, *Apollonias barbujana*, *Ocotea foetans*, *Persea indica*, Kleefkruid, Perzikkruid

Onderweg naar Sao Vicente

Dagvlinders:
Klein koolwitje

Sao Vicente van 11u15 tot 11u45
De kust wordt hier gekenmerkt door steile, zwarte en grijze rotskliffen.

Vogels:
Regenwulp (2), Grote gele kwikstaart (2), Visdief (26), Geelpootmeeuw

Planten:
Hottentotvijg, Nieuwzeelandse spinazie, *Sinapidendron frutescens* var. *succulentum*, Smalle weegbree, Grote weegbree, *Plantago arborescens*, *Sonchus ustulatus* subsp. *maderensis*, Hertshoornweegbree, *Sedum brissemoretii*, Klein kruiskruid, *Aptenia cordifolia*, *Euphorbia prostrata*, *Andryala glandulosa* subsp. *glandulosa*

Op weg naar Seixal

Vogels:

Grote gele kwikstaart, Madeiragierzwaluw

Seixal vanaf 12u

Vogels:

Kanarie (4), Steenloper (10), Geelpootmeeuw, Kuhlspijlstormvogel, Torenvalk (2), Madeiragierzwaluw

Vissen:

Harder

Planten:

Zeesilene, Venushaar, *Kalanchoe fedtschenkoi*, Zeevenkel, Groot kaasjeskruid, *Adiantum reniforme*,

Ribeira Funda van 14u25 tot 14u45

Hoog gelegen, pittoresk dorpje omgeven door terrassen met wijngaarden en zoete aardappel. De tijd is hier duidelijk blijven stilstaan. Het baantje er naartoe is zeer spectaculair te noemen: de weg is zeer steil en loopt door twee tunnels onderbroken door een valleitje met een watervalletje. Super tip!

Vogels:

Madeiragierzwaluw

Planten:

Middelste duivekervel var. *lowei*, Driekantig look, Stinkende gouwe, Geelrode naalbaar, Muurleeuwebek

Ilhéus da Ribeira da Janela om 15u

Voor Ribeira da Janela liggen drie rotseilandjes, de Ilheus da Ribeira da Janela. De grootste van de drie heeft bovenaan een gat, een soort venster of 'janela'.

Vogels:

Amerikaanse wintertaling (1 koppel), Grot gele kwikstaart, Madeiragierzwaluw

Baltsend mannetje Amerikaanse wintertaling.

Planten:

Strandbiet, *Euphorbia piscatoria*, *Helichrysum obconicum*, *Lotus glaucus*

Porto Moniz van 16u45 tot 17u15

Porto Moniz ligt aan de enige baai van de noordkust. Dit is tevens een goede trektelpost begin september.

Vogels:

Visdief, Steenloper (7), Kuhls pijlstormvogel

Planten:

Hyoscyamus albus, Wonderboom

Op weg naar Prazeres (via Santa Madalena en de 110)

Vogels:

Torenavalk, Buizerd (3), Brilgrasmus, Putter, Madeiravink

Dagvlinders:

Madeiraheivlinder, Madeira bont zandoogje, Tijgerblauwtje, Kleine vuurvlinder, Oranje luzernevlinder

Planten:

Vingerhoedskruid

Prazeres van 17u45 tot 18u45

Van hieruit loopt een kasseien weggetje steil naar beneden tot een panoramapunt. Van hieruit heb je een magnifiek zicht op de zee en de zuidkust. Het is een lastige afdaling (en klim terug!) maar het loont de moeite.

Vogels:

Kneu

Dagvlinders:

Monarchvlinder, Bont zandoogje, Oranje luzernevlinder

Planten:

Kompassla, Palmboompje, Witte klaver, Dubbelkelk, Klein knopkruid, Bernagie, Gewone agrimonie, Meelganzevoet, Juffertje-in-het-groen

Zaterdag 05/09/2009 Pico da Urze → Arco de Calheta → Funchal → Curral das Freiras → Faja dos Cardos → Lombo Chao → Funchal → Paul da Serra → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u

Vogels:

Berthelots pieper, Grote gele kwikstaart

Op weg naar Arco de Calheta

Vogels:

Madeiravink (3)

Op weg naar Funchal

Vogels:

Visdief

Op weg naar Curral das Freiras

Vanaf de uitkijk van Eira do Serrado moet men terug naar de hoofdweg om af te dalen naar Curral das Freiras. Dit geïsoleerde dorp ligt vermoedelijk op de bodem van een oude krater en wordt omgeven door een krans van pieken van gedoofde vulkanen. Een hele mooie omgeving. Vroeger heette dit dorp Curral wat 'stal' betekent. Vroeger kweekte men hier schapen en geiten. Bij een plundering van Funchal door Franse piraten vluchtten de nonnen van het klooster van Santa Clara de bergen in naar Curral om te schuilen. Sindsdien heet het dorp Curral das Freiras, 'stal van de nonnen'.

Vogels:

Zwartkop, Buizerd, Torenavalk, Madeiragoudhaan

Dagvlinders:

Klein koolwitje, Madeiraheivlinder, Monarchvlinder, Tijgerblauwtje (3), Klein tijgerblauwtje (5), Kleine vuurvlinder, Bont zandoogje, Madeiracleopatra (1)

Planten:

Tamme kastanje, *Tolpis succulenta*, Zachte ooievaarsbek, Halsbloem

Eira do Serrado tot 14u

Bij mooi weer heb je hier een panoramisch zicht op de vallei en Curral das Freiras.

Vogels:

Stadsduif

Dagvlinders:

Monarchvlinder (rupsen, poppen en imago's), Kleine vuurvlinder, Oranje luzernevlinder, Madeiraheivlinder, Klein koolwitje

Planten:

Weegbreeslangenkruid, *Gomphocarpus fruticosus*

Faja dos Cardos tot 16u45

Vogels:

Grote gele kwikstaart, Madeiragierzwaluw, Trocazduif (1), Kleine vuurvlinder, Tijgerblauwtje

Dagvlinders:

Monarchvlinder

Planten:

Zeepkruid, *Solanum mauritianum*, *Hypericum undulatum*

Naar Lombo Chao en terug tot 17u30

Dagvlinders:

Madeiraheivlinder, Klein koolwitje

Via Funchal naar Paul da serra

Vogels:

Kanarie, Torenavalk

Dagvlinders:

Madeira bont zandoogje, Oranje luzernevlinder, Madeiraheivlinder

Paul da Serra om 19u

Vogels:

Geelpootmeeuw, Kneu (40), Buizerd (9)

Zondag 06/09/2009 Pico da Urze → Boca de Encumeada → Rosario → Sao Vicente → Ponta Delgada → Cabo da Ribeira → Falea → Achada da Madeira → Lombo do Urzal → Santana → Faial Porta da Cruz → Funchal → Pico da Urze

Pico da Urze tot 9u10

Vogels:

Berthelots pieper, Putter (2)

Onderweg naar Boca de Encumeada (via de 110)

Vogels:

Geelpootmeeuw (80), Rode patrijs (9), Kanarie (40), Grote gele kwikstaart, Madeiragierzwaluw, Madeiragoudhaan

Dagvlinders:

Madeiraheivlinder, Oranje luzernevlinder

Op weg naar Rosario

Vogels:

Merel

Dagvlinders:

Madeira bont zandoogje

Sao Vicente om 10u

Vogels:

Trocazduif

Onderweg naar Ponta Delgada

Vogels:

Kanarie (10), Kuhls pijlstormvogel, Visdief, Geelpootmeeuw, Madeiragierzwaluw, Stadsduif

Planten:

Franse tamarisk

Ponta Delgada om 10u20

Dagvlinders:

Monarchvlinder

Boaventura tot 10u45

Vogels:

Madeiragierzwaluw

Dagvlinders:

Oranje luzernevlinder, Klein koolwitje, Monarchvlinder

Op weg naar Cabo da Ribeira

Dagvlinders:

Bont zandoogje, Oranje luzernevlinder, Klein koolwitje

Planten:

Crassula multicava, Rotsnavelkruid

Onderweg naar Falea (via de 107)

Vogels:

Merel, Madeiragierzwaluw

Dagvlinders:

Klein koolwitje, Madeira bont zandoogje

Achada da Madeira tot 11u50

Vogels:

Trocazduif, Madeiragierzwaluw, Buizerd

Dagvlinders:

Madeiracleopatra, Klein koolwitje, Tijgerblauwtje

Lombo do Urzal tot 12u30

Vogels:

Merel, Klein koolwitje

Reptielen:

Madeira muurhagedis

Dagvlinders:

Kleine vuurvliinder, Bont zandoogje, Madeira bont zandoogje

Planten:

Grote maagdenpalm

Arco Pequeno van 12u45 tot 13u

Vogels:

Kanarie (20), Zwartkop

Dagvlinders:

Madeira bont zandoogje, Klein koolwitje

Santana van 15u30 tot 16u

Santana is bekend om zijn kleurrijke, A-vormige huisjes met strooien daken, die tot op de grond reiken. Maar enkele van die huisjes worden nog daadwerkelijk bewoond. Ze zijn een van de belangrijkste toeristische trekpleisters van de noordkust van Madeira.

Dagvlinders:

Klein tijgerblauwtje, Klein koolwitje

Op weg naar Faial

Vogels:

Torenavk (2), Buizerd

Reptielen:

Madeira muurhagedis

SOORTENLIJSTEN Madeira

Vogels

1. Gon-gon (*Pterodroma feae*) Fea's Petrel
2. Kuhls pijlstormvogel (*Calonectris borealis*) Cory's Shearwater
3. Grote pijlstormvogel (*Puffinus gravis*) Great Shearwater
4. Noordse pijlstormvogel (*Puffinus puffinus*) Manx Shearwater
5. Bulwers stormvogel (*Bulweria bulwerii*) Bulwer's Petrel
6. Madeirastormvogeltje (*Oceanodroma castro*) Madeiran Storm Petrel
7. Bruine gent (*Sula leucogaster*) Brown Booby
8. Kleine zilverreiger (*Egretta garzetta*) Little Egret
9. Blauwe reiger (*Ardea cinerea*) Grey Heron
10. Wilde eend (*Anas platyrhynchos*) Mallard
11. Wintertaling (*Anas crecca*) Teal
12. Amerikaanse wintertaling (*Anas carolinensis*) Green-winged Teal
13. Buizerd (*Buteo buteo*) Common Buzzard
14. Torenvalk (*Falco tinnunculus*) Common Kestrel
15. Rode patrijs (*Alectoris rufa*) Red-legged Partridge
16. Kwartel (*Coturnix coturnix*) Quail
17. Waterhoen (*Gallinula chloropus*) Moorhen
18. Meerkoet (*Fulica atra*) Coot
19. Bontbekplevier (*Charadrius hiaticula*) Ringed Plover
20. Bonte strandloper (*Calidris alpina*) Dunlin
21. Steenloper (*Arenaria interpres*)
22. Regenwulp (*Numenius phaeops*) Whimbrel
23. Kleine jager (*Stercorarius parasiticus*) Arctic Skua
24. Kleinste jager (*Stercorarius longicaudus*) Long-tailed Skua
25. Geelpootmeeuw (*Larus michahellis*) Yellow-legged Gull
26. Kleine mantelmeeuw (*Larus graellsii*) Lesser Black-backed Gull
27. Visdief (*Sterna hirundo*) Common Tern
28. Dougalls stern (*Sterna dougallii*) Roseate Tern
29. Stadsduif (*Columba livia domestica*) Feral Pigeon
30. Trocazduif (*Columba trocaz*) Trocaz Pigeon
31. Madeirakerkuil (*Tyto alba schmitzi*) Madeira Barn Owl
32. Alpengierzwaluw (*Apus melba*) Alpine Swift
33. Madeiragierzwaluw (*Apus unicolor*) Plain Swift
34. Berthelots pieper (*Anthus berthelotii*) Berthelot's Pipit
35. Grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*) Grey Wagtail
36. Roodborst (*Erithacus rubecula*) Robin
37. Merel (*Turdus merula*) Blackbird
38. Brilgrasmus (*Sylvia conspicillata bella*) Spectacled Warbler
39. Zwartkop (*Sylvia atricapilla*) Blackcap
40. Madeiragoudhaan (*Regulus madeirensis*) Madeiran Firecrest
41. Spaanse mus (*Passer hispaniolensis*) Spanish Sparrow
42. Rotsmus (*Petronia petronia madeirensis*) Rock Sparrow
43. Madeiravink (*Fringilla coelebs madeirensis*) Madeiran Chaffinch
44. Kanarie (*Serinus canaria*) Atlantic Canary
45. Kneu (*Carduelis cannabina*) Linnet
46. Putter (*Carduelis carduelis*) Goldfinch
47. Sint-Helenafazantje (*Estrilda astrild*) Common Waxbill

Zoogdieren

1. Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) European Rabbit
2. Bruine rat (*Rattus norvegicus*) Brown Rat
3. Brydewalvis (*Balaenoptera edeni*) Bryde's Whale

Reptielen en amfibieën

1. Iberische meerkikker (*Rana perezii*) Perez's Frog
2. Madeira muurhagedis (*Teira dugesii*) Madeiran Wall Lizard
3. Dikkopzeeschildpad (*Caretta caretta*) Loggerhead Sea Turtle

Vissen

1. Harder (*Mugil curema*) white Mullet
2. Goudharder (*Liza aurata*) Golden Grey Mullet
3. Bruine koffervis (*Sphoeroides marmoratus*) Guinean Puffer
4. Blauwvin monniksvijl (*Abudefduf luridus*) Canary Damsel
5. Grijsze trekkervis (*Balistes capriscus*) Grey Triggerfish
6. Witte zeebrasem (*Diplodus sargus sargus*) White Seabream
7. Rode zeebrasem (*Pagrus pagrus*) Common Seabream
8. Vliegende vis (*Cheilopogon heterurus*) Mediterranean Flyingfish
9. Blauwbaars (*Pomatomus saltatrix*) Bluefish
10. Geep (*Belone belone gracilis*) Garfish

Schaaldieren

(*Grapsus adscensionis*) Rock Crab

Dagvlinders

1. Klein koolwitje (*Pieris rapae*) Small White
2. Oranje luzernevlinder (*Colias croceus*) Clouded Yellow
3. Madeiracleopatra (*Gonepteryx maderensis*) Madeiran Brimstone
4. Kleine vuurvlinder (*Lycaena phlaeas phlaeoides*) Small Copper
5. Tijgerblauwtje (*Lampides boeticus*) Long-tailed Blue
6. Klein tijgerblauwtje (*Leptotes pirithous*) Lang's Short-tailed Blue
7. Monarchvlinder (*Danaus plexippus*) Monarch
8. Atalanta (*Vanessa atalanta*) Red Admiral
9. Distelvlinder (*Vanessa cardui*) Painted Lady
10. Kleine parelmoervlinder (*Issoria lathonia*) Queen of Spain Fritillary
11. Madeiraheivlinder (*Hipparchia maderensis*) Madeiran Grayling
12. Bont zanddoogje (*Pararge aegeria aegeria*) Speckled Wood
13. Madeira bont zanddoogje (*Pararge xiphia*) Madeiran Speckled Wood

Planten

1. Reuzenpaardestaart (*Equisetum telmateia*)
2. *Adiantum reniforme*
3. Venushaar (*Adiantum capillus-veneris*)
4. Dubbelloof (*Blechnum spicant*)
5. Klein glaskruid (*Parietaria judaica*)
6. Perzikkruid (*Polygonum persicaria*)
7. *Rumex maderensis*
8. Strandbiet (*Beta vulgaris* subsp. *maritima*)
9. Papegaaikruid (*Amaranthus retroflexus*)
10. Ijsplantje (*Mesembryanthemum crystallinum*)
11. *Aptenia cordifolia*
12. Hottentotvijg (*Carpobrotus edulis*)
13. Nieuwzeelandse spinazie (*Tetragonia tetragonoides*)
14. Zeesilene (*Silene uniflora*)
15. *Petrorhagia nanteuillii*
16. Madeiramahonie (*Persea indica*)
17. *Apollonias barbujana*

18. Stinklaurier (*Ocotea foetens*)
19. Canarische laurier (*Laurus azorica*)
20. Stinkende gouwe (*Chelidonium majus*)
21. Middelste duivekervel (*Fumaria muralis* var. *lowei*)
22. *Sinapidendron frutescens* var. *frutescens*
23. *Sinapidendron sempervivifolium*
24. *Crassula multicava*
25. *Kalanchoe fedtschenkoi*
26. Rotsnavelkruid (*Umbilicus rupestris*)
27. *Aeonium glandulosum*
28. Gewone agrimonie (*Agrimonia eupatoria*)
29. Brem (*Cytisus scoparius*)
30. Witte klaver (*Trifolium repens*)
31. Moerasrolklaver (*Lotus pedunculatus*)
32. *Lotus glaucus*
33. *Oxalis debilis*
34. Knikkende klaverzuring (*Oxalis pes-caprae*)
35. *Geranium palmatum*
36. Gewone reigersbek (*Erodium cicutarium*)
37. Wonderboom (*Ricinus communis*)
38. *Euphorbia prostrata*
39. *Euphorbia piscatoria*
40. Kroontjeskruid (*Euphorbia helioscopia*)
41. Tamme kastanje (*Castanea sativa*) European Chestnut
42. Palmboompje (*Buxus sempervirens*)
43. Groot kaasjeskruid (*Malva sylvestris*)
44. *Hypericum grandifolium*
45. Sint-Janskruid (*Hypericum perforatum*)
46. *Hypericum undulatum*
47. Liggend hertshooi (*Hypericum humifusum*)
48. Bleeksporig bosviooltje (*Viola riviniana*)
49. Curuba (*Passiflora mollissima*)
50. Franse tamarisk (*Tamarix gallica*)
51. (*Opuntia tuna*) Sour Prickle
52. Blauwe gomboom (*Eucalyptus globulus*)
53. Klimop (*Hedera helix*)
54. Zeevenkel (*Crithmum maritimum*)
55. Lelietje-van-dalen-boom (*Clethra arborea*)
56. *Erica maderensis*
57. Boomheide (*Erica arborea*)
58. Bezemdophei (*Erica scoparia* subsp. *maderinicola*)
59. *Vaccinium padifolium*
60. *Armeria maderensis*
61. Grote maagdenpalm (*Vinca major*)
62. *Asclepias fruticosa*
63. Dagbloem (*Ipomoea purpurea*)
64. *Myosotis secunda*
65. Weegbreeslangekruid (*Echium plantagineum*)
66. Trots van Madeira (*Echium candicans*)
67. IJzerhard (*Verbena officinalis*)
68. Valse salie (*Teucrium scorodonia*)
69. Meekabalsem (*Cedronella canariensis*)
70. Gewone brunel (*Prunella vulgaris*)
71. Grote bergsteentijm (*Clinopodium ascendens*)
72. Borstelkrans (*Clinopodium vulgare*)
73. *Satureja varia* subsp. *thymoides*
74. Wilde marjolein (*Origanum vulgare* subsp. *virens*)
75. Polei (*Mentha pulegium*)
76. *Salvia leucantha*
77. Witte bilzekruid (*Hyoscyamus albus*)

78. Zwarte nachtschade (*solanum nigrum* subsp. *schultesii*)
79. *Solanum mauritianum*
80. Tomaat (*Lycopersicon esculentum*)
81. Doornappel (*Datura stramonium*)
82. Muurleeuwebek (*Cymbalaria muralis*)
83. Eironde leeuwebek (*Kickxia spuria*)
84. Gewone vingerhoedskruid (*Digitalis purpurea*)
85. Blauwe waterereprijs (*Veronica anagallis-aquatica*)
86. *Sibthorpia peregrina*
87. *Odontites holliana*
88. Klavervreter (*Orobancha minor*)
89. Hertshoornweegbree (*Plantago coronopus*)
90. Smalle weegbree (*Plantago lanceolata*)
91. Hazenpootweegbree (*Plantago lagopus*)
92. Grote weegbree (*Plantago major*)
93. *Plantago arborescens*
94. Rode spoorbloem (*Centranthus ruber*)
95. *Musschia aurea*
96. Halsbloem (*Trachelium caeruleum* subsp. *caeruleum*)
97. *Helichrysum obconicum*
98. *Helichrysum foetidum*
99. *Argyranthemum pinnatifidum*
100. Klein kruiskruid (*Senecio vulgaris*)
101. *Pericallis aurita*
102. Melkvlekdistel (*Galactites tomentosa*)
103. *Tolpis succulenta*
104. *Tolpis macrorhiza*
105. Dubbelkelk (*Helminthotheca echioides*)
106. Gewone melkdistel (*Sonchus oleraceus*)
107. Gekroesde melkdistel (*Sonchus asper*)
108. *Sonchus fruticosus*
109. *Sonchus ustulatus* subsp. *maderensis*
110. Afrikaanse lelie (*Agapanthus praecox*)
111. Driekantig look (*Allium triquetrum*)
112. Drakenbloedboom (*Dracaena draco*)
113. Honderdjarige aloë (*Agave americana*)
114. Groot trilgras (*Briza maxima*)
115. Klein trilgras (*Briza minor*)
116. Hazenstaart (*Lagurus ovatus*)
117. Geelrode naalbaar (*Setaria pumila*)
118. Siergember (*Hedychium gardneranum*)